

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Partijen

1. De publiekrechtelijke rechtspersoon **Staatsbosbeheer**, gevestigd en kantoorhoudend op het adres Smallepad 5 te (3811 MG) Amersfoort, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer ir. S. Thijsen BNT, directeur,

hierna te noemen: "Staatsbosbeheer";

en

2. De publiekrechtelijke rechtspersoon **Recreatieschap Rottemeren**, gevestigd te Rotterdam en kantoorhoudend op het adres Overschiezeweg 204 te (3112 NB) Schiedam, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer drs. B. Wijbenga-van Nieuwenhuizen, voorzitter,

hierna te noemen: "Recreatieschap Rottemeren";

De partijen bij deze overeenkomst worden samen aangeduid als "Partijen" en ieder afzonderlijk als "Partij".

Overwegende dat:

- Recreatieschap Rottemeren de taak heeft de behartiging van de belangen van openluchtrecreatie, natuurbescherming en het bewaren en bevorderen van het natuur en landschapsschoon in het gebied waarvoor Recreatieschap Rottemeren blijkens de Gemeenschappelijke regeling die voor het recreatiegebied Rottemeren in januari 2018 is ingesteld (hierna te noemen: "GR");
- Staatsbosbeheer, als een rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT), als wettelijke taak heeft het duurzaam in stand houden en ontwikkelingen van de hem toevertrouwde gronden en onder met het vergroten van de natuurwaarde en recreatie waarde daarvan (artikel 3 lid 1 van de Wet verzelfstandiging Staatsbosbeheer);

- In het convenant tussen het Ministerie van Economische Zaken en Staatsbosbeheer van 4 december 2014 is afgesproken dat Staatsbosbeheer zich bij zijn taakinfilling richt op bescherming (behoud en ontwikkeling van de waarden van de beheerde terreinen voor toekomstige generaties), beleving (openbare groene ruimte als bijdrage aan ontspanning, gezondheid, welzijn en economie) en benutting (duurzame grondstoffen, duurzame energie, andere economische functies);
- Staatsbosbeheer meer in het bijzonder door middel van het programma 'De Groene Metropool' de betekenis van natuur wil versterken in en nabij de stad ten behoeve van een gezond woon-, werk- en leefklimaat;
- Partijen tezamen met de Provincie Zuid-Holland met ingang van 1 januari 2017 een horizontale publieke-publieke samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten (als bedoeld in art. 12 lid 4 Richtlijn 2014/24/EU) voor de duur van twee jaren ten einde vanuit de gezamenlijke doelstellingen te onderzoeken hoe zij een duurzame samenwerking kunnen realiseren en elkaars doelstellingen kunnen versterken en te komen tot een gedeelde visie (hierna: '**de overeenkomst**');
- De overeenkomst onder meer beoogde te komen tot een optimale spreiding en aansluiting van natuur en recreatie, het realiseren van de routenetwerken en een onderlinge goede verbinding van netwerken en optimale en efficiënte benutting van middelen en capaciteit;
- Artikel 12 lid 2 van de overeenkomst voor zover van belang, het volgende bepaalt:

"Uiterlijk op 1 juni 2018 besluiten Recreatieschap Rottemeren en Staatsbosbeheer schriftelijk of de samenwerking wordt voortgezet in 2019 onder dan te stellen voorwaarden."
- In juni 2018 is de publiek-publieke samenwerking tussen Partijen en de Provincie Zuid-Holland geëvalueerd. Naar aanleiding van de resultaten van deze evaluatie heeft het Algemeen Bestuur van Recreatieschap Rottemeren op 3 september 2018 besloten de publiek-publieke samenwerking met Staatsbosbeheer voor te zetten tot 1 januari 2024;
- Ook Staatsbosbeheer heeft besloten de samenwerking voort te willen zetten. Partijen hebben aangeven dat de Provincie Zuid-Holland hierbij geen partij (meer) is;
- Op basis van een in de GR genoemd recreatiekader, gezamenlijk een richtinggevende Ontwikkel- en Beheerplan wordt opgesteld voor het recreatiegebied Rottemeren, daarin wordt aandacht besteed aan onder andere Beheer en Ontwikkeling;
- Partijen de voorwaarden waaronder zij horizontale publieke-publieke samenwerking (als bedoeld in art. 12 lid 4 Richtlijn 2014/24/EU), wensen voort te zetten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen (hierna: '**de Samenwerkingsovereenkomst**'). In welk verband Partijen verklaren,

OVEREEN TE KOMEN ALS VOLGT:

Artikel 1. Definities

Termen in deze Overeenkomst, die met een hoofdletter beginnen zijn definities en hebben de betekenis zoals opgenomen in **Bijlage 1** (Definities). Gedefinieerde termen hebben in enkelvoud en meervoud overeenkomstige betekenis.

Artikel 2. Doelen van de samenwerking

1. Recreatieschap Rottemeren en Staatsbosbeheer gaan met ingang van 1 januari 2019 vanuit ieders taak en doelstellingen voor een periode van 5 jaar (tot en met 31 december 2023) een publiek-publieke samenwerking aan op het terrein van het Beheer, de Ontwikkeling en Ondersteunende diensten ten aanzien van natuur- en recreatiegebieden in gemeenten Rotterdam, Lansingerland en Zuidplas, een en ander zoals aangegeven op de als **Bijlage 2** aan deze overeenkomst gehechte Gebiedskaart, dit gebied hierna aan te duiden als: '**het Werkingsgebied**'. De Producten- en Dienstencatalogus van Staatsbosbeheer wordt bijgevoegd als **Bijlage 4**.
2. Partijen hebben gelet op hun eerdere samenwerking in 2017 en 2018 als doelstelling uitgesproken om gezamenlijk op te willen trekken in het Werkingsgebied met betrekking tot natuur en recreatie. Staatsbosbeheer meer in het bijzonder door middel van het programma 'De Groene Metropool' de betekenis van natuur wil versterken in en nabij de stad ten behoeve van een gezond woon-, werk- en leefklimaat.
3. Partijen werken in de jaren 2019 tot 2023 verder aan de op- en uitbouw van een duurzame samenwerking teneinde elkaars doelstellingen nog verder te versterken, waaronder het definiëren van een gedeelde gebieds- en beheervisie op het Werkingsgebied ten aanzien van de gebieden en taken. Hierbij hebben Partijen onder meer het oog op een optimale spreiding en aansluiting van natuur en recreatie, het realiseren van routenetwerken en een onderling goede verbinding van netwerken en optimale en efficiënte benutting van middelen en capaciteit.

Artikel 3. Beginselen van de samenwerking

Partijen zullen bij hun samenwerking steeds de volgende beginselen in acht nemen:

1. 'Vertrouwen': Het handelen van Partijen onder de Overeenkomst zal zijn gebaseerd op wederzijds vertrouwen.
2. 'Transparantie': De uitkomsten van de Werkzaamheden zijn openbaar.
3. 'Professionaliteit': Partijen zullen vanuit hun eigen bekwaamheden en vakkennis samenwerken en zij zullen bij de uitvoering van de Werkzaamheden daarbij de hoogste standaarden van vakkennis in acht nemen.
4. 'Commitment': Partijen committeren zich aan deze samenwerking.
5. 'Consensus': Partijen nemen binnen de beoogde samenwerkingsvorm alle beslissingen in het belang van Het Werkingsgebied in goed overleg.

Artikel 4. Inhoud van de samenwerking

1. De samenwerking tussen Partijen is een succes wanneer:
 - a) Het Beheer en Onderhoud van het Werkingsgebied wordt uitgevoerd binnen de kaders van het Terrein Beheer Model.
 - b) Door Partijen een inspanning wordt geleverd om het Werkingsgebied in lijn met de ambitie van Recreatieschap Rottemeren door te ontwikkelen met financiële en niet-financiële inbreng van derden.
 - c) Partijen gezamenlijk routenetwerken en goede onderlinge verbindingen daartussen ontwikkelen, realiseren en beheren.
 - d) Partijen gezamenlijk een gebiedsplan ontwikkelen voor het Werkingsgebied, en meer diversiteit en variatie in het belevingsaanbod in het gebied te realiseren.
2. Partijen voeren binnen de samenwerking gezamenlijk Werkzaamheden uit die gericht zijn op het vervullen van de gemeenschappelijke doelstelling, namelijk het Beheer en de Ontwikkeling van het Werkingsgebied.
3. Om de doelen van de samenwerking te kunnen realiseren zullen Partijen verschillende typen Werkzaamheden ontplooiën. Deze Werkzaamheden kunnen worden onderverdeeld in drie clusters, te weten:
 - i. Beheer
 - ii. Ontwikkeling
 - iii. Ondersteunende diensten
4. In **Bijlage 4** zijn de Werkzaamheden nader uitgewerkt, zonder een limitatieve opsomming te willen geven.
5. Gegeven de competenties van Staatsbosbeheer, zijn Partijen overeengekomen dat Staatsbosbeheer uitvoering zal geven aan de Werkzaamheden met betrekking tot Beheer, Ontwikkeling en Ondersteunende diensten.

Artikel 5. Organisatie van de samenwerking

1. Partijen geven hun samenwerking vorm als een (niet-aanbestedingsplichtige) horizontale publiek-publieke samenwerking. De samenwerking voldoet aan de daaraan in de Aanbestedingswet 2012 (art. 2.24c, lid 1) gestelde voorwaarden, te weten:
 - i. De Samenwerkingsovereenkomst wordt uitsluitend door openbare lichamen gesloten;
 - ii. Er is geen sprake van private inbreng in de samenwerking tussen Partijen;
 - iii. Geen enkele particuliere dienstverlener wordt bevoordeeld tegenover zijn concurrenten;
 - iv. De samenwerking wordt beheerst door overwegingen en eisen die verband houden met het nastreven van een gezamenlijke doelstelling van algemeen belang.
2. Voor de uitvoering van de Werkzaamheden geldt verder dat:
 - i. Staatsbosbeheer als uitvoerende partij, binnen het verkregen mandaat, de penvoerder is van eventueel gezamenlijke inkooptrajecten en aanbestedingen die voor Beheer en Ontwikkeling nodig zijn.
 - ii. Met het aangaan van voorliggende Samenwerkingsovereenkomst het besluit is genomen dat Staatsbosbeheer, binnen het verkregen mandaat, als penvoerder van gezamenlijke inkooptrajecten en aanbestedingen gemachtigd is om namens Partijen opdrachten te gunnen en contracten te ondertekenen conform de mandaatregeling.
3. Partijen voeren gezamenlijk overleg over de samenwerking. Hiervoor is tussen Partijen een Overlegstructuur vastgesteld (**Bijlage 3**).
4. Partijen zullen elkaar ter zake van eventuele risico's, die voortvloeien uit de Samenwerkingsovereenkomst, steeds tijdig informeren en met elkaar in overleg treden zoals bedoeld in artikel 5 lid 2 van de Samenwerkingsovereenkomst.

5. In de in artikel 5 lid 2 van de Samenwerkingsovereenkomst bedoelde Overlegstructuur zal de samenwerking met regelmaat op voortgang worden getoetst. Zo nodig worden afspraken bijgesteld. Die bijgestelde afspraken worden als bijlage bij de overeenkomst gevoegd, tenzij de omvang van de wijzigingen zodanig is dat een wijziging van de overeenkomst nodig is. Bij wijziging van de overeenkomst dient de procedure zoals vastgelegd in artikel 12 van deze overeenkomst te worden gevolgd.

Artikel 6. Financiën

1. Partijen werken binnen het wettelijke kader (onder meer de Wet gemeenschappelijke regelingen en Wet verzelfstandiging Staatsbosbeheer) op basis van een eigen (programma)begroting en voeren een gescheiden boekhouding.
2. De dekking van de kosten van de Horizontale Samenwerking zoals bedoeld in artikel 4 lid 1 en lid 2 van de Samenwerkingsovereenkomst is budget-gestuurd. Over dekking van de kosten van de Horizontale Samenwerking worden door Partijen binnen de begroting op projectniveau afspraken gemaakt.
3. Werkzaamheden zoals bedoeld in artikel 4 lid 3 van de Samenwerkingsovereenkomst die Staatsbosbeheer op grond van de Samenwerkingsovereenkomst uitvoert voor Recreatieschap Rottemeren worden jaarlijks gefinancierd uit de programmabegroting van Recreatieschap Rottemeren. Over de invulling van de Werkzaamheden worden tussen Partijen gerichte prijs- en productafspraken gemaakt.
4. Als kaderstelling voor de programmabegroting van Recreatieschap Rottemeren leggen Partijen de Werkzaamheden zoals bedoeld in artikel 4 lid 3 en de daarvoor verschuldigde tarieven schriftelijk vast.
5. De door Staatsbosbeheer bij Recreatieschap Rottemeren in rekening te brengen kosten voor de Werkzaamheden en door Recreatieschap Rottemeren verschuldigde bedragen zijn gebaseerd op de in de begroting opgenomen prijs- en productafspraken. Hieronder vallen ook de additionele uren die worden doorbelast voor de uitvoering van Groot Onderhoud en projecten die via een krediet worden gefinancierd.
6. Aan het begin van elk kwartaal zal Recreatieschap Rottemeren een declaratie ontvangen van Staatsbosbeheer. Deze declaratie is gebaseerd op de door Recreatieschap Rottemeren vastgestelde programmabegroting en bedraagt 25% van de hierin opgenomen budgetten en bedragen voor de in dat jaar overeengekomen dienstverlening, niet zijnde de uren voor Groot Onderhoud en Kredieten.
7. De uren voor Groot Onderhoud worden bepaald als zijnde 22% van de werkelijk gemaakte materiële kosten, voor kredieten geldt werkelijke uren vermenigvuldigt met het betreffende tarief. Declaratie vindt maandelijks achteraf plaats aan het begin van de maand voor zowel uren, Groot Onderhoud als kredieten, waarbij voor Groot Onderhoud gedurende het planjaar gebruik wordt gemaakt van begrotingsgegevens inzake materiele kosten met jaarlijkse afrekening op basis van werkelijk gemaakte materiële kosten voor 01 februari van het opvolgende kalenderjaar.
8. Vanaf 2019 wordt de prijsstelling van de Werkzaamheden jaarlijks herijkt op basis van interne nacalculatie door Staatsbosbeheer, met uitzondering van Groot Onderhoud en Kredieten. Wijzigingen worden verwerkt in de eerstvolgende programmabegroting. Als Staatsbosbeheer in een kalenderjaar bedoelde afwijkingen signaleert, wordt dit aan het Bestuur van het Recreatieschap Rottemeren gemeld in het kader van de overeengekomen Overlegstructuur (**Bijlage 3**) en voor 15 november van het betreffende kalenderjaar voor het Bestuur van het Recreatieschap Rottemeren inzichtelijk gemaakt.
9. Staatsbosbeheer zorgt, gelet op bepaalde in lid 3 tot en met 8 van dit artikel, voor het niet overschrijden van de geïndexeerde programmabegroting van Recreatieschap Rottemeren zoals

vastgesteld door Bestuur in 2018, waarbij partijen streven naar behoud van kwaliteit, en gelijkblijvende inkomsten en vermindering van de uitgaven.

10. Partijen hebben de mogelijkheid om tijdens de looptijd van deze overeenkomst in gezamenlijkheid tot hernieuwde financiële afspraken te komen mocht de situatie daartoe aanleiding geven.
11. Staatsbosbeheer is zelf verantwoordelijk en aansprakelijk voor de toets op staatssteun en marktconformiteit van de vergoeding voor uitgevoerde Werkzaamheden binnen de Horizontale Samenwerking. Eventuele claims/boetes kan Staatsbosbeheer dan ook niet doorsturen naar of verhalen op Recreatieschap Rottemeren.

Artikel 7. Voortgangsrapportage en verantwoording

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 5 van de Samenwerkingsovereenkomst, verstrekt Staatsbosbeheer op adequate wijze én op de in de GR benoemde termijnen in april (begroting), juli (jaarrekening) en oktober (najaarsrapportage) aan het Bestuur van Recreatieschap Rottemeren inhoudelijke informatie over de feitelijke uitvoering van de Werkzaamheden als bedoeld in artikel 4 lid 2 van de overeenkomst en de financiële stand van zaken ter zake van de uitvoering van die activiteiten.
2. De in het eerste lid bedoelde verantwoording loopt mee in de standaard P&C cyclus van Recreatieschap Rottemeren. Nadere invulling van de wijze waarop en wanneer de in het eerste lid genoemde informatie wordt verstrekt ten behoeve van de evaluatie als bedoeld in artikel 14 van de overeenkomst geschiedt op basis van nader tussen Recreatieschap Rottemeren en Staatsbosbeheer te maken afspraken. Staatsbosbeheer verzorgt een gemeenschappelijke planning en control voor de financiële verantwoording.

Artikel 8. Betrokken functionarissen

1. Staatsbosbeheer en Recreatieschap Rottemeren verbinden zich om de functionarissen, zoals bijvoorbeeld de secretaris van het Dagelijks en Algemeen Bestuur en de financieel controller van Recreatieschap Rottemeren, die in het kader van de overeenkomst taken uitvoeren voor Recreatieschap Rottemeren in staat te stellen deze taken uit te voeren, ook al zijn de belangen die deze functionarissen in het kader van de uitvoering van hun taken behartigen tegenstrijdig met de belangen van Staatsbosbeheer of is een daarop uitlopende ontwikkeling aannemelijk. Indien er toch een geschil ontstaat, dient de procedure zoals vastgesteld in artikel 16 te worden gevolgd.
2. Recreatieschap Rottemeren verleent de met de uitvoering van de overeenkomst belaste medewerkers van Staatsbosbeheer en de eventueel door Staatsbosbeheer al dan niet namens Recreatieschap Rottemeren ingeschakelde derden toegang tot gronden, bedrijfsmiddelen en informatie, teneinde deze in staat te stellen de betreffende activiteiten in het kader van de uitvoering van deze overeenkomst uit te kunnen voeren.
3. Het bepaalde in het voorgaande lid geldt mutatis mutandis voor Staatsbosbeheer jegens Recreatieschap Rottemeren voor zover nodig voor het op adequate wijze kunnen uitvoeren van de overeenkomst.

Artikel 9. Communicatie

1. Alle uitingen van marketing, communicatie en educatie worden door Staatsbosbeheer gecoördineerd en uitgevoerd, en waar nodig vooraf afgestemd met de betreffende gemeenten, waarbij dit plaatsvindt vanuit een gezamenlijk standpunt.
2. In de communicatie wordt de samenwerking tussen Partijen zichtbaar gemaakt.

Artikel 10. Inschakeling derden

Indien ten behoeve van de uitvoering van Werkzaamheden als bedoeld in artikel 4 lid 2 van de Samenwerkingsovereenkomst een contractuele relatie met een aannemer, leverancier, koper of wat dies meer zij moet worden aangegaan, zal de daarop betrekking hebbende overeenkomst uitsluitend tot stand worden gebracht tussen het Recreatieschap Rottemeren en die derde.

Artikel 11. Aansprakelijkheid en vrijwaring

1. Ten aanzien van aansprakelijkheid op het gebied van de uitvoering van de Werkzaamheden, staatssteun, aanbestedingswetgeving en Wet Markt en Overheid:
 - i. Partijen zijn bij al hetgeen zij doen of nalaten zelf verantwoordelijk voor correcte naleving van de regelgeving, waaronder staatssteun, aanbestedingsrecht en de Wet Markt en Overheid.
 - ii. Waar Staatsbosbeheer handelt namens of ten behoeve van de Rottemeren is Rottemeren aansprakelijk voor eventuele schade, hoe ook genaamd
 - iii. Staatsbosbeheer vrijwaart Rottemeren voor eventuele schade die Rottemeren zou kunnen leiden door het niet correct naleven door Staatsbosbeheer van wet- en regelgeving en schade die wordt veroorzaakt van opzet, grove schuld of ernstige nalatigheid aan de zijde van Staatsbosbeheer.
2. Voor de in lid 2 van artikel 5 genoemde inkopen en aanbestedingen geldt dat de aansprakelijkheid voor eventuele schade, hoe ook genaamd, bij de penvoerder ligt.

Artikel 12. Wijziging

1. Indien de omstandigheden waaronder de samenwerkingsovereenkomst is gesloten, wijzigingen ondergaan, of als zich niet verwachte consequenties voordoen, van zodanige aard dat van Staatsbosbeheer of van Recreatieschap Rottemeren in redelijkheid niet (meer) gevergd kan worden dat de samenwerkingsovereenkomst ongewijzigd geheel of gedeeltelijk nakomen/nakomt of de overeenkomst niet meer kunnen/kan nakomen, zijn zij verplicht met elkaar in overleg te treden om te bezien op welke onderdelen deze overeenkomst (on)gewijzigd kan worden voortgezet en/of op welk onderdeel de overeenkomst door partijen aangepast zal moeten worden.
2. De wijziging als bedoeld in dit artikel en het bepaalde in artikel 5 lid 4 wordt schriftelijk vastgelegd en door beide Partijen getekend.
3. De wijzigingsovereenkomst geldt als addendum op de samenwerkingsovereenkomst.
4. De ingangsdatum van de wijziging wordt vastgelegd in het wijzigingsdocument.
5. Als er geen ingangsdatum is bepaald in het wijzigingsdocument, dan geldt als ingangsdatum de datum waarop de laatste partij het wijzigingsdocument heeft getekend.

6. In het geval één der Partijen in de periode tussen 2019 en 2023 besluit tot opheffing zullen Partijen in redelijkheid medewerking verlenen aan/instemmen met de overdracht van rechten en plichten.
7. Het bepaalde in lid 1 tot en met 6 van dit artikel is van overeenkomstige toepassing indien tijdens de looptijd van de Samenwerkingsovereenkomst één of meerdere deelnemers uittreedt/uittreden.

Artikel 13. Overdracht verplichtingen

Een Partij is gerechtigd haar verantwoordelijkheden over te dragen aan een derde partij, mits de andere Partij hiermee instemt en gecompenseerd wordt voor eventuele financiële gevolgen van de overdracht.

Artikel 14. Evaluatie en duur

1. De Samenwerkingsovereenkomst gaat in op 1 januari 2019 en eindigt per 31 december 2023. De overeenkomst is na ommekomst van 31 december 2023 van rechtswege geëindigd. Nadat de overeenkomst eindigt, blijven de bepalingen geldend die naar hun aard nawerking hebben zoals bijvoorbeeld de bepaling omtrent het afleggen van verantwoording.
2. De samenwerking wordt geëvalueerd in juni 2021 en in januari 2023.
3. Tijdens de evaluatie worden de volgende criteria tegen het licht gehouden:
 - a. De resultaten van de samenwerking voor wat betreft het Beheer, de gerealiseerde Ontwikkeling en de Ondersteunende diensten in het Werkingsgebied.
 - b. De mate waarin Partijen een gezamenlijke ambitie en doelstelling hebben voor de toekomst van Het Werkingsgebied.
 - c. De financiële stand van zaken, aan de hand van de begroting en jaarrekening.
 - d. De mate waarin de beginselen van de samenwerking worden nageleefd.
 - e. De door Partijen gezamenlijk vastgestelde KPI's (**bijlage 5**).
 - f. De uitkomsten van interviews met stakeholders in het Werkingsgebied die door Partijen worden gehouden.
 - g. De Werkzaamheden zoals bedoeld in artikel 4, lid 2, i door middel van een gezamenlijk op te stellen beeldkwaliteitsplan.
4. In geval van het ontbinden van de Samenwerkingsovereenkomst wordt nog een termijn van één jaar aangehouden om zorg te dragen voor de overdracht van activiteiten. Deze termijn gaat in op het moment dat Partijen besluiten om de samenwerking te ontbinden.
5. De in artikel 13 genoemde overdracht van verantwoordelijkheden kan alleen direct na de formele evaluatiemomenten als bedoeld in artikel 14 lid 2 van de overeenkomst plaatsvinden.

Artikel 15. Verzekering

De medewerkers van Staatsbosbeheer vallen onder de door Staatsbosbeheer aangegane WA-verzekering. Recreatieschap Rottemeren heeft een verzekering tegen de geldelijke gevolgen van wettelijke aansprakelijkheid voor schade voortvloeiend uit de werkzaamheden ex artikel 3 lid 3.

Artikel 16. Slotbepalingen

1. In geval van geschillen, voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst, zullen Partijen trachten deze minnelijk op te lossen. Partijen zullen in eerste instantie op projectniveau, conform lid 2 van bijlage 3, in overleg trachten een geschil op te lossen.
2. Indien dat overleg niet tot een oplossing leidt, wordt het geschil door de Partijen besproken tussen het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap Rottemeren en de directeur Staatsbosbeheer, waarbij wordt getracht tot een oplossing te komen binnen de doelstelling en uitgangspunten van de Samenwerkingsovereenkomst.
3. Indien Partijen er niet in slagen om tot een oplossing te komen, is elke Partij gerechtigd het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter te Rotterdam.
4. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
5. Met in achtneming van het bepaalde in de Samenwerkingsovereenkomst zal het Recreatieschap Rottemeren in overleg met Staatsbosbeheer tijdig, uiterlijk voor 1 januari 2019 ten behoeve van Staatsbosbeheer een verlenging van het mandaat- en volmachtsbesluit nemen en zorg (laten) dragen voor adequate publicatie.

Aldus overeengekomen en ondertekend

te Bleiswijk op 10 december 2018

te Bleiswijk op 10 december 2018

Staatsbosbeheer

Recreatieschap Rottemeren

ir. S. Thijsen BNT,
directeur

drs. B. Wijbenga-van Nieuwenhuizen
voorzitter

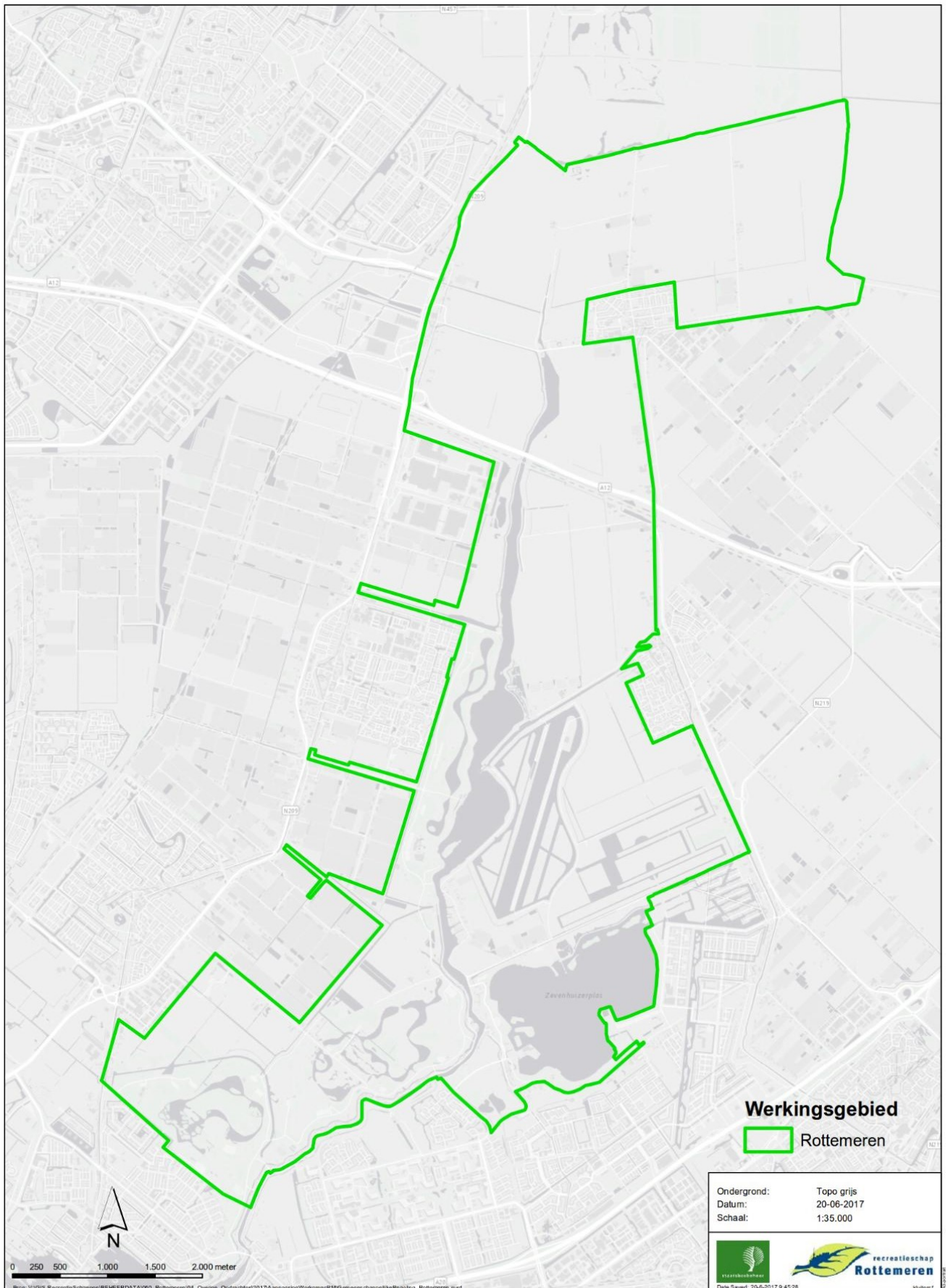
Bijlagen:

1. Definities
2. Gebiedskaart
3. Overlegstructuur
4. Producten- en dienstencatalogus
5. KPI's

Bijlage 1. Definities

Bestuur	Het Bestuur van het Recreatieschap Rottemeren, bestaande uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter.
Beheer	De werkzaamheden omtrent het beheer van het Werkingsgebied zoals indicatief omschreven in producten- en dienstencatalogus Bijlage 4 .
Groot Onderhoud	Werkzaamheden die getroffen worden om het Werkingsgebied in stand te houden. De maatregelen hebben een repeterend (cyclisch) karakter van meer dan één jaar gedurende de levenscyclus van de inrichtingsvoorziening.
Horizontale Samenwerking	Een (niet-aanbestedingsplichtige) horizontale publiek-publieke samenwerking zoals omschreven in de Aanbestedingswet 2012.
Ontwikkel- en beheerplan	Een Ontwikkel- en beheerplan toegepast voor het Werkingsgebied, waarin Partijen onder andere aandacht besteden aan toekomstige Ontwikkeling en Beheer.
Ontwikkeling	De werkzaamheden omtrent ontwikkeling van het Werkingsgebied zoals indicatief omschreven in de producten- en dienstencatalogus Bijlage 4 .
Ondersteunende diensten	De werkzaamheden zoals indicatief omschreven in de producten- en dienstencatalogus Bijlage 4 .
Overlegstructuur	Partijen voeren overleg over de inhoud en voortgang van de Samenwerkingsovereenkomst volgens een door Partijen opgestelde Overlegstructuur (Bijlage 3).
Samenwerkingsovereenkomst	Voorliggende Samenwerkingsovereenkomst tussen Partijen.
Partijen	De partijen bij de Samenwerkingsovereenkomst, Recreatieschap Rottemeren, en Staatsbosbeheer, worden samen aangeduid als "Partijen" en ieder afzonderlijk als "Partij".
Werkzaamheden	Werkzaamheden die in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst worden uitgevoerd en indicatief zijn omschreven in Bijlage 4 .
Werkingsgebied	De natuur- en recreatiegebieden zoals aangegeven op de aan de Samenwerkingsovereenkomst gehechte kaart (bijlage 2).

Bijlage 2: Gebiedskaart

Bijlage 3: Overlegstructuur Staatsbosbeheer – Recreatieschap Rottemeren

1. In het kader van de uitvoering van de Samenwerkingsovereenkomst en de voortgang van de samenwerking tussen Recreatieschap Rottemeren en Staatsbosbeheer overleggen Partijen zo vaak als redelijkerwijs nodig is.
2. De dagelijkse leiding over de uitvoering van de Samenwerkingsovereenkomst berust bij de secretaris van het Bestuur van de Recreatieschap Rottemeren en de door Staatsbosbeheer aan te wijzen verantwoordelijk manager. Deze functionarissen komen op gedurende de looptijd van deze overeenkomst tweemaal samen en rapporteren over de uitvoering van de overeenkomst en de voortgang van de samenwerking tussen het Recreatieschap Rottemeren en Staatsbosbeheer aan het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Rottemeren, respectievelijk de directie van Staatsbosbeheer.
3. Het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Rottemeren en de directie van Staatsbosbeheer overleggen gedurende de looptijd van deze overeenkomst tweemaal over de uitvoering van de Samenwerkingsovereenkomst en de voortgang van de samenwerking tussen Recreatieschap Rottemeren en Staatsbosbeheer.
4. De in lid 2 genoemde functionarissen hebben regelmatig en tenminste éénmaal per jaar met ambtelijke vertegenwoordigers van de in Recreatieschap Rottemeren deelnemende gemeenten in een zogeheten Vaste Ambtelijke Adviescommissie (VAAC) overleg over de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst. Van dit overleg wordt door de secretaris van het Bestuur van Recreatieschap Rottemeren een verslag gemaakt.

PRODUCTEN- EN DIENSTENCATALOGUS

HOOFDSTUK 1: INLEIDING / LEESWIJZER

Voorliggende Producten & Dienstencatalogus (PDC) is een deelproduct van het project 'Vertalen van proposities naar concrete producten en diensten' en is tot stand gekomen in afstemming met de verschillende afdelingshoofden en teamleiders binnen Staatsbosbeheer.

Naast deze PDC wordt vanuit hetzelfde project de Klantvraag van (mogelijke) opdrachtgevers aan Staatsbosbeheer binnen Zuid-Holland in beeld gebracht. Beide worden gebruikt als input voor een nieuw op te maken organisatie van de provinciale eenheid Zuid-Holland en uiteraard de op te stellen samenwerkingsovereenkomsten met de klanten van SBB.

Deze PDC bevat de producten die door Staatsbosbeheer geleverd (kunnen) worden aan de klanten en samenwerkingspartners van Staatsbosbeheer binnen Zuid-Holland. In de huidige situatie zijn dat niet alleen de natuur- & recreatieschappen maar ook gemeente en de provincie Zuid-Holland.

Leeswijzer

Er is een driedeling in categorieën van de producten te weten Beheer, Ontwikkeling en Ondersteunende Diensten. Binnen deze categorieën zijn Hoofd- en Deelproducten onderscheiden elk met een beschrijving. Voor aansluiting met de bestaande organisatiestructuur en administratie is per hoofd/deel-product aangegeven wie proces- dan wel resultaatverantwoordelijke is en bij welk bestaand UBW-product aangesloten wordt.

Bij het aanbieden van producten en diensten is er in diverse gevallen sprake van een onderlinge afhankelijkheid. Dat houdt in dat met name Deelproducten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en niet als losse producten aangeboden worden. Per product is dan ook aangegeven of deze facultatief is of niet. Dit is met name te zien binnen de categorie Beheer.

HOOFDSTUK 2: CATEGORIE BEHEER

Algemene omschrijving beheer:

'Alle uitvoerende en beleidsmatige werkzaamheden, inclusief daarbij behorende opbrengsten en kosten, 'die Staatsbosbeheer realiseert ten behoeve van terreinen die door Staatsbosbeheer op basis van een 'afgesloten contract tegen een financiële vergoeding worden beheerd ten behoeve van andere overheden, 'terreinbeherende organisaties, en/of particulieren. Staatsbosbeheer brengt de uitgevoerde maatregelen in rekening bij de betreffende opdrachtgever.

'Ook de werkzaamheden die tegen vergoeding verricht worden voor BV's, die (mede) door Staatsbosbeheer 'zijn opgericht, vallen onder dit product.

2.1 Gebiedsbeheer

Hoofdproduct:	Gebiedsbeheer
Deelproduct:	-
Bestaand UBW product:	Gebiedsbeheer
UBW code:	1183
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd beheer & planning
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Het hoofdproduct Gebiedsbeheer betreft het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltipe.

Continue evaluatie van zowel de onderhoudswerkzaamheden als de doeltypes draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten.

De onderhoudswerkzaamheden kennen een tweedeling in regulier onderhoud (jaarlijks terugkerende maatregelen) en groot onderhoud (levensduur verlengende maatregelen eens in de x jaar).

Aanvullend daaraan kan er binnen een gebied sprake zijn van zogenaamde vervangingsinvesteringen indien er kapitaalintensieve voorzieningen aanwezig zijn (bijvoorbeeld grote bruggen of gebouwen). Ten behoeve van de werkzaamheden voor het groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van een jaarlijks geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanningen. Op basis hiervan worden voorzieningen getroffen voor toekomstig groot onderhoud.

Met behulp van het uitvoeren van diverse inspecties (visueel en technisch), wordt de staat van de gebieden en de aanwezige voorzieningen bijgehouden. Bovendien vindt hiermee een borging in het kader van wettelijke aansprakelijkheid plaats. Hiermee wordt pro actief ingespeeld op ontwikkelingen in de gebieden maar kan ook het beoogde groot onderhoud getoetst worden. De bevindingen uit deze voortdurende evaluatie worden verwerkt alvorens werkzaamheden worden uitgevoerd en zijn daarmee input voor het actueel houden van de beheerdata (kaartmateriaal en planningen).

2.1.1 Uitvoeren terreinbeheer (onderhoud)

Hoofdproduct:	Gebiedsbeheer
Deelproduct:	Uitvoeren terreinbeheer (onderhoud)
Bestaand UBW product:	-
UBW code:	-
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd beheer & planning
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Het op basis van het Terrein Beheer Model of de INDEX natuur en landschap onderhouden van natuur- en recreatiegebieden. Daarmee zijn de benodigde werkzaamheden en bijbehorende kosten direct afhankelijk van de inrichting van het gebied en kunnen zowel recreatieve, natuurlijke of landschappelijke doelstellingen bediend worden.

Het terreinbeheer bevat zowel regulier onderhoud (jaarlijks terugkerende maatregelen zoals gras maaien en vuil ruimen) als groot onderhoud (levensduur verlengende maatregelen eens per x jaar zoals overlagen van een fietspad of vervanging van een brugdek).

Indien aanwezig/gewenst kunnen ook de vervangingen van kapitaal intensieve elementen meegenomen worden (vervangingsinvesteringen) zoals voor gebouwen of grote bruggen. Voor specifiek het groot onderhoud zijn binnen het TBM meerjarenonderhoudsplanningen (MJP) aanwezig die inzicht geven in het toekomstig benodigde groot onderhoud. Op basis van deze MJP's worden voorzieningen (zgn. equalisatie reserves) ingericht om in de financiering van het groot onderhoud te voorzien. OP basis van continue (visuele en technische) inspecties worden deze planningen actueel gehouden.

Voor de uitvoering van werkzaamheden wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van de markt (aannemers/bestekken), vrijwilligers of andere (lokale) partijen (zoals agrarische natuurverenigingen of sociale werkplaatsen). Voor een deel worden werkzaamheden in eigen beheer uitgevoerd waardoor kennis van en binding met de gebieden gewaarborgd blijft.

2.1.2 Beheerplan

Hoofdproduct:	Gebiedsbeheer
Deelproduct:	Beheerplan
Bestaand UBW product:	-
UBW code:	-
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd beheer & planning
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Als basis van het uitvoeren van het gebiedsbeheer wordt een beheerplan opgesteld waarin een beschrijving van het huidige gebied is opgenomen met daarin zowel de fysieke, landschappelijke, beleidsmatige als natuurlijke kenmerken en kwaliteiten. Aanvullend daarop worden kansen en ambities beschreven waarin het huidige aanbod (inrichting, voorzieningen, etc.) vergeleken wordt met het beoogde gebruik (vraag). Op basis van dat laatste worden maatregelen opgesteld en kosten inzichtelijk gemaakt met een meerjarig perspectief. Een beheerplan kent een jaarlijkse evaluatie en bijstelling waardoor continue ingespeeld wordt op veranderingen in het gebied of de vraag.

2.1.3 Beheerinnovatie

Hoofdproduct:	Gebiedsbeheer
Deelproduct:	Beheerinnovatie
Bestaand UBW product:	-
UBW code:	-
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd beheer & planning
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Onderdeel van het gebiedsbeheer is het continue streven naar een zo optimaal mogelijk beheer. Efficiency in uitvoering van maatregelen, gebruik van nieuwe materialen of samenwerking met andere beheerpartijen zijn onderwerpen die bijdrage aan het innovatiever inzetten van beheer.

2.1.4 Monitoring op gebruik

Hoofdproduct:	Gebiedsbeheer
Deelproduct:	Monitoring op gebruik
Bestaand UBW product:	-
UBW code:	-
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd beheer & planning
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Aanvullend op de inspecties vindt er monitoring op het gebruik plaats. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt in hoeverre het gebruik (vraag) aansluit bij de beoogde inrichting (aanbod). Monitoring op gebruik kan via verschillende methodes ingevuld worden. Er zijn diverse tools beschikbaar om inzicht te geven in het gebruik. Resultaten worden gebruikt voor kleinschalige aanpassingen in onderhoud en beheer of toegepast in advisering naar opdrachtgever. RV app

2.1.5 Visuele en technische inspecties

Hoofdproduct:	Gebiedsbeheer
Deelproduct:	Visuele en technische inspecties
Bestaand UBW product:	-
UBW code:	-
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd beheer & planning
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Binnen de te beheren gebieden vinden visuele en technische inspecties plaats. De visuele inspecties (ook wel schouw genoemd) zijn veelal gericht op de staat van onderhoud en beleving. Dit wordt gedaan volgens de termen 'schoon, heel en veilig'. Via een structurele monitoring (inspecties) vindt borging van de wettelijke aansprakelijkheid plaats.

Afhankelijk van de intensiteit van de gebieden (inrichting) worden rondes door de gebieden gemaakt en afwijkingen gemeld en opgelost.

De technische inspecties zijn primair gericht op het actueel houden van de meerjarenonderhoudsplanningen. Beoogd groot onderhoud wordt weliswaar meerjarig gepland maar uitgevoerd op basis van de werkelijke staat van onderhoud. Deze staat van onderhoud wordt regelmatig getoetst via technische inspecties. Indien een object (bijvoorbeeld een brug of stuk fietspad) nog niet, of eerder groot onderhoud vraagt dan wordt de planning hierop aangepast.

Daarmee wordt de MJP continue actueel gehouden en kan ook een juiste inschatting gemaakt worden van de meerjarig benodigde middelen.

2.1.5 Bijhouden beheerdata (MJP/GIS)

Hoofdproduct:	Gebiedsbeheer
Deelproduct:	Bijhouden beheerdata (MJP/GIS)
Bestaand UBW product:	-
UBW code:	-
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd beheer & planning
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Voor het (laten) uitvoeren van terreinbeheer is het noodzakelijk om actueel kaartmateriaal en plannings beschikbaar te hebben. Het bijhouden van deze beheerdata is daarom onlosmakelijk verbonden met het gebiedsbeheer; ongeacht of er gebruik gemaakt wordt van het Terrein Beheer Model of de Index Natuur en Landschap.

De Beheerdata bestaat primair uit kaartmateriaal (GIS) en daaraan gerelateerde plannings voor zowel regulier als groot onderhoud. De intensiteit en mate van veranderingen binnen een beheergebied bepaald de inzet die nodig is op het op orde houden van de beheerdata.

2.1.6 Omgevingsmanagement

Hoofdproduct:	Gebiedsbeheer
Deelproduct:	Omgevingsmanagement
Bestaand UBW product:	-
UBW code:	-
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd beheer & planning
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

In het kader van het uitvoeren van gebiedsbeheer is regelmatige afstemming met derden aan de orde. Het gaat hierbij over zowel praktische als beleidsmatige afstemming met andere terrein beherende organisaties, overheden of particuliere organisaties en samenwerkingsverbanden. De inrichting, ligging en mate waarin ontwikkelingen binnen een beheergebied spelen hebben invloed op de intensiteit van benodigde afstemming.

2.1.7 Faunabeheer

Hoofdproduct:	Gebiedsbeheer
Deelproduct:	Faunabeheer
Bestaand UBW product:	Fauna
UBW code:	1101
Procesverantwoordelijke:	-
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Betreft het actief beïnvloeden van populaties van soorten om verschillende redenen. Zo is er binnen de gebieden de afgelopen jaren in toenemende mate sprake van overlast van soorten zoals bijvoorbeeld ganzen. Het actief beïnvloeden van de populatie via faunabeheer wordt ingezet om de overlast op het gebruik van de gebieden te beperken.

2.2 Communicatie

Hoofdproduct:	Communicatie
Deelproduct:	-
Bestaand UBW product:	Communicatie
UBW code:	1185
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd communicatie & public affairs
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Het bestuur wordt gefaciliteerd in het vertalen van haar ambities aan het publiek en het op een positieve wijze beïnvloeden van de publieke opinie. Daarnaast wordt ingezet op de promotie van de recreatiegebieden en de routenetwerken in en om de gebieden, zodat de bekend wordt vergroot en het bezoek aan de gebieden wordt gestimuleerd. Hiervoor worden met name digitale communicatiemiddelen ingezet.

2.2.1 Beheer communicatiemiddelen

Hoofdproduct:	Communicatie
Deelproduct:	Beheer communicatiemiddelen
Bestaand UBW product:	Communicatie
UBW code:	1185
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd communicatie & public affairs
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Onderhouden en kleinschalige ontwikkelingen van zowel digitale als overige communicatiemiddelen.

2.2.2 Promotie & Pers

Hoofdproduct:	Communicatie
Deelproduct:	Promotie & Pers
Bestaand UBW product:	Communicatie
UBW code:	1185
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd communicatie & public affairs
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Promotie en pers zijn belangrijke onderdelen van de communicatie door de boswachter publiek en landelijke afdeling communicatie & pers. Ons persbeleid heeft voornamelijk als doel de organisatie zo goed mogelijk te laten zien: het werk, doelstellingen en betekenis voor de samenleving. Publiciteit draagt ook bij aan de promotie van de gebieden. Door middel van redactionele aandacht bereiken we veel mensen, zonder grote reclamebudgetten. Bovendien worden artikelen in de krant, reportages op radio en tv door het publiek als geloofwaardiger ervaren dan reclame. We voeren een proactief persbeleid, waarin we gericht zijn op het benutten van kansen die de organisatie positieve publiciteit geven, maar ook voorbereid zijn op zaken die mogelijk negatief in de media komen.

2.2.3 Excursies & arrangementen

Hoofdproduct:	Communicatie
Deelproduct:	Excursies & arrangementen
Bestaand UBW product:	Communicatie
UBW code:	1185
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd communicatie & public affairs
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

De boswachter publiek organiseert excursies. Vaak worden ook vrijwilligers ingezet voor de organisatie en begeleiding van een excursie. Aansluiting bij landelijke thema's zoals de Paaswandeling, dauwtrappen tijdens Hemelvaart en de Lichtjeswandeling.

2.2.4 Vragen, meldingen en klachten

Hoofdproduct:	Communicatie
Deelproduct:	Vragen, meldingen en klachten
Bestaand UBW product:	Communicatie
UBW code:	1185
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd communicatie & public affairs
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Vragen en opmerkingen vanuit gebruikers zijn een waardevolle input voor het gebiedsbeheer. Klachten en meldingen worden dan ook zorgvuldig aangenomen, behandeld en beantwoord. Een goede verstandhouding met gebruikers geeft niet alleen een hogere waardering van de gebieden maar levert ook input op gebruik en aansluiting van vraag en aanbod. En in de meest directe zin ook input op het uit te voeren terreinbeheer door signalering van gebreken in bijvoorbeeld voorzieningen.

2.3 Regelgeving & Handhaving

Hoofdproduct:	Regelgeving & Handhaving
Deelproduct:	-
Bestaand UBW product:	Regelgeving
UBW code:	1186
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Grondzaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen
- Toezicht en handhaving

2.3.1 Toezicht & Handhaving

Hoofdproduct:	Regelgeving & Handhaving
Deelproduct:	Toezicht & Handhaving
Bestaand UBW product:	BOA/Surveillance
UBW code:	48
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Beleven
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Toezicht en Handhaving bestaat uit de onderdelen gastheerschap, daadwerkelijke handhaving en de regierol bij samenwerking. De invulling van de drie onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten in een gebied. Dit palet wordt uitgevoerd op basis van de aard en het gebruik van het gebied. Prioriteiten wordt bepaald op basis van ervaringen de afgelopen jaren en opgenomen in de een handhavingplan. De verdeling van de werkzaamheden houdt in dat men 70% buiten is en 30% van de tijd administratie verwerkt, overleggen heeft etc.

2.3.2 VOT

Hoofdproduct:	Regelgeving & Handhaving
Deelproduct:	VOT
Bestaand UBW product:	regelgeving
UBW code:	1186
Procesverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

De natuur- en recreatiegebieden kunnen gebruikt worden voor het recreëren door individuen en door groepen. Voor beide vormen van gebruik geldt dat niet alles altijd mag en kan. Wanneer een gebruiker of organisatie een bepaalde activiteit wil uitvoeren binnen het werkgebied van het natuur- en recreatieschap, vraagt hij hiervoor een vergunning, ontheffing of toestemming aan. Dit komt voort uit het oogpunt van de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling en de openbare orde en veiligheid. Toestemmingen worden vanuit de eigenstandige privaatrechtelijke bevoegdheid van het natuur- en recreatieschap zelf verleend. Opstellen van evenementenbeleid valt onder categorie Ontwikkeling.

2.4 Economisch beheer

Hoofdproduct:	Economisch beheer
Deelproduct:	-
Bestaand UBW product:	Economisch beheer
UBW code:	1184
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Grondzaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

De taken die binnen economisch beheer worden uitgevoerd zijn:

- Beheer grondpositie
- Beheer exploitaties

2.4.1 Beheer grondposities

Hoofdproduct:	Economisch beheer
Deelproduct:	Beheer grondposities
Bestaand UBW product:	-
UBW code:	1100-1104
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Grondzaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Het beheer van grondposities betreft het actief beheer van de grondpositie (gronden en opstallen binnen het werkingsgebied) zodanig dat dit bijdraagt aan de lange termijn strategie van het natuur- en recreatieschap. Het resultaat hiervan is dat voldaan wordt aan de rechten en plichten die het bezit van grond met zich meebrengt. Hieronder valt ook het afstoten van posities die geen recreatief belang dienen, alsmede het verwerven van gronden die van belang kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen.

2.4.2 Beheer exploitaties

Hoofdproduct:	Economisch beheer
Deelproduct:	Beheer grondposities
Bestaand UBW product:	-
UBW code:	1100-1104
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Grondzaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Nee

Beschrijving:

Het beheer van exploitaties heeft betrekking op het aangaan van overeenkomsten met derden gericht op de exploitatie en/of het gebruik van schapsgronden en –opstallen (passend binnen de huidige ambities van het natuur- en recreatieschap), alsmede het actief administratief, financieel, juridisch en relationeel beheren van deze overeenkomsten. Het resultaat is het vastleggen en actief beheren van privaatrechtelijke afspraken, waarbij een optimale netto-opbrengst wordt nagestreefd.

HOOFDSTUK 3: CATEGORIE ONTWIKKELING

3.1 Planvorming & Gebiedsontwikkeling

Hoofdproduct:	Planvorming & Gebiedsontwikkeling
Deelproduct:	-
Bestaand UBW product:	Planvorming & Gebiedsontwikkeling
UBW code:	1187
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Projecten
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

In overleg met alle betrokkenen wordt een gemeenschappelijk kader geboden op de gewenste ontwikkeling in het werkingsgebied van het natuur- en recreatieschap, aansluitend op de ambitie van het bestuur, de vraag van de recreant (leefstijlen) en het aanbod (positionering van het specifieke gebied). Tevens worden alle voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden gedaan die noodzakelijk zijn om (een deel van) het gebied te (her)ontwikkelen conform de ambitie van het bestuur. Hiermee wordt samen met de omgeving van het natuur- en recreatieschap ingespeeld op actuele trends en ontwikkelingen.

3.1.1 Project & programmamanagement

Hoofdproduct:	Planvorming & Gebiedsontwikkeling
Deelproduct:	Project & programmamanagement
Bestaand UBW product:	Planvorming & Gebiedsontwikkeling
UBW code:	1187
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Projecten
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Het project en programmamanagement wordt uitgevoerd volgens het ISO gecertificeerd proces "Projectmatig werken". Ook werkt Staatsbosbeheer in projecten samen met andere partijen, waar veelal gewerkt wordt volgens het Integraal Projectmanagement Model (IPM). Het IPM model kent naast overall projectleiding ook de volgende rollen:

Omgevingsmanagement, Technische management, Management projectbeheersing en Contractmanagement.

Voorbeelden van projecten waar Staatsbosbeheer sturing aan geeft zijn: Kader Richtlijn Water (KRW) en Nadere Uitwerking Rivieren (NURG), Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), diverse LIFE-projecten, Gebieds- en (her)inrichtingsprojecten.

3.1.2 Gebiedsontwikkeling (vastgoed)

Hoofdproduct:	Planvorming & Gebiedsontwikkeling
Deelproduct:	Gebiedsontwikkeling (vastgoed)
Bestaand UBW product:	Gebiedsontwikkeling (vastgoed)
UBW code:	1120
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Grondzaken/Vermogensbeheer
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Alle werkzaamheden, kosten en opbrengsten m.b.t. vastgoed-gebiedsontwikkelingsprojecten uitgevoerd 'door de afdeling Vermogensbeheer/Grondzaken van de divisie Grond & Gebouwen.

'Deze productcode mag uitsluitend gebruikt worden binnen/in overleg met de afdeling Grondzaken/Vermogens- 'beheer van de divisie Grond & Gebouwen.

3.2 Marketing & Productontwikkeling

Hoofdproduct:	Marketing & Productontwikkeling
Deelproduct:	-
Bestaand UBW product:	Marketing & Productontwikkeling
UBW code:	1188
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Marketing en Businessdevelopment
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Per gebied worden de wensen en behoeften van de bewoners en bezoekers van de recreatiegebieden als uitgangspunt genomen. Bij marketing is het gebruikelijk om hierbij een onderscheid te maken in verschillende doelgroepen. In dit geval wordt gebruik gemaakt van de methodiek van de Leefstijlen voor Dagrecreatie. De gedachte achter de methodiek is een onderscheid in verschillende doelgroepen met verschillende leefstijlen. Per gebied wordt door onderzoek gedaan naar de wensen en behoeften van de verschillende doelgroepen. Met productontwikkeling wordt de ontwikkeling van gebieden en voorzieningen in de gebieden bedoeld. Bij productontwikkeling wordt zoveel mogelijk ingespeeld op de wensen en behoeften van de doelgroepen en het beoogde gebruik in de gebieden.

3.2.1 Marketingadvies

Hoofdproduct:	Marketing & Productontwikkeling
Deelproduct:	Marketingadvies
Bestaand UBW product:	Marketing & Productontwikkeling
UBW code:	1188
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Marketing en Businessdevelopment
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Gezamenlijk met onze (maatschappelijke) partners en stakeholders definiëren we marketingkansen, om voorstellen te kunnen doen voor de positionering van het aanbod/bewerken van de markt/vergroten van het verdienvermogen/vergroten van het draagvlak, etc. en om gebiedsmarketing vorm te geven. De adviezen dragen bij tot het verbinden van mensen en organisaties, hun wensen en behoeften t.a.v. natuur- en recreatiebeleving met het buitenstedelijk als binnenstedelijk groen in de Groene Metropool.

3.2.2 Onderzoek

Hoofdproduct:	Marketing & Productontwikkeling
Deelproduct:	Onderzoek
Bestaand UBW product:	Marketing & Productontwikkeling
UBW code:	1188
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Marketing en Businessdevelopment
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Markt- en recreatieonderzoek wordt gehouden als de haalbaarheid van initiatieven getoetst moeten worden aan de (potentiële) vraag naar producten en diensten of om bij ontwikkelings- en inrichtingsinitiatieven, de match tussen vraag en aanbod te realiseren.

3.2.3 Productontwikkeling

Hoofdproduct:	Marketing & Productontwikkeling
Deelproduct:	Productontwikkeling
Bestaand UBW product:	Marketing & Productontwikkeling
UBW code:	1188
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Marketing en Businessdevelopment
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

De ontwikkeling van producten en diensten staan ten dienste van het optimaal te laten functioneren van de natuur- en recreatiegebieden in de Groene Metropool. Daarbij staan de recreatieve wensen en behoeften van de inwoners centraal. Uitgangspunt is het realiseren van de verbinding tussen mens en groen, zowel fysiek als mentaal.

3.2.4 Partnerships

Hoofdproduct:	Marketing & Productontwikkeling
Deelproduct:	Partnerships
Bestaand UBW product:	Marketing & Productontwikkeling
UBW code:	1188
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Marketing en Businessdevelopment
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Diverse initiatieven komen in samenwerking met externe partijen tot stand. D.m.v. partnerships committeert zowel het schap/opdrachtgever met de samenwerkingspartner aan samen geformuleerde doelen. Marketing faciliteert en ondersteunt bij de totstandkoming van partnerships.

3.3 Evenementen

Hoofdproduct:	Evenementen
Deelproduct:	Beleid/Kader
Bestaand UBW product:	Evenementen
UBW code:	50
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Beleven
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Hierbij gaat het met name om de uitwerking van een evenementenbeleid/kader voor de verschillende recreatiegebieden. Welke evenementen zijn op welke locaties toegestaan? En welke terreinverbeteringen zijn eventueel nodig? Behandeling van (reguliere) aanvragen valt onder VOT (Beheer)

HOOFDSTUK 4: ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

4.1 Bestuurlijke ondersteuning en accountmanagement

Hoofdproduct:	Bestuurlijke ondersteuning en accountmanagement
Deelproduct:	-
Bestaand UBW product:	Bestuursproducten
UBW code:	1180
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd juridische zaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Bestuurlijke ondersteuning en accountmanagement omvat:

- Vormgeven van bestuurlijke besluitvormingsprocessen en het begeleiden van besturen van recreatieschappen of andere samenwerkingsverbanden;
- Het aanspreekpunt voor de deelnemende gemeenten, ambtelijk apparaat en stakeholders in de samenwerkingsverbanden, waaronder ook gemeenschappelijke regelingen, voor alle zaken/projecten die in het samenwerkingsverband spelen inclusief de risico's;
- Het voorbereiden, opstellen en uitvoeren van stukken, additionele opdrachten en beleidsadviezen waarmee het bestuur van de samenwerkingsverbanden in staat wordt gesteld om richting en middelen vast te stellen;
- Het organisatorische geheel van voorbereiden en plannen van bestuursvergaderingen en overleggen, administratie en archivering;
- Het vertegenwoordigen van de schapsbesturen in ambtelijke en bestuurlijke netwerken en gremia van de deelnemers;
- Verslaglegging ten aanzien van vergaderingen en overleggen van besturen van samenwerkingsverbanden, dan wel daaraan gerelateerd.

4.1.1 Secretariaat

Hoofdproduct:	Bestuurlijke ondersteuning en accountmanagement
Deelproduct:	Secretariaat
Bestaand UBW product:	Bestuursproducten
UBW code:	1180
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd juridische zaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Plannen, organiseren, verslaglegging en archivering.

4.1.2 Bestuurlijke advisering

Hoofdproduct:	Bestuurlijke ondersteuning en accountmanagement
Deelproduct:	Bestuurlijke advisering
Bestaand UBW product:	Bestuursproducten
UBW code:	1180
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd juridische zaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Relatiemanagement en/of bestuurssecretaris en/of begeleiden van besturen van recreatieschappen of andere samenwerkingsverbanden. Taken: Rechterhand bestuur, ondersteuning bij uitvoering bestuurlijke taken. Fungeert intern en extern als sparringpartner/vraagbaak. Meedenken over bestuurlijke vraagstukken en vormgeven bestuurlijke besluitvormingsprocessen, notuleert bij bestuurlijke vergaderingen, bereidt deze voor, zorgdragen voor nakomen afspraken.

4.1.3 Bestuursvoorstellen

Hoofdproduct:	Bestuurlijke ondersteuning en accountmanagement
Deelproduct:	Bestuursvoorstellen
Bestaand UBW product:	Bestuursproducten
UBW code:	1180
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd juridische zaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Het proactief voorbereiden en opstellen van stukken ten behoeve van het bestuur in afstemming en overleg met betrokken collega's dan wel het opstellen en uitvoeren van additionele opdrachten en beleidsadviezen waarmee het bestuur in staat wordt gesteld om richting en middelen vast te stellen.

4.2 Financiën

Hoofdproduct:	Financiën
Deelproduct:	Financiële cyclus en advisering
Bestaand UBW product:	Financiën
UBW code:	1182
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Bedrijfseconomische Zaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Opstellen financiële stukken, zoals de jaarrekening, maandrapportages, programmabegroting, financiële verordening en de najaarsnota. En adviserend als het gaat om planning en control.

4.3 Juridische ondersteuning & advisering

Hoofdproduct:	Juridische Ondersteuning & Advisering
Deelproduct:	-
Bestaand UBW product:	Juridische Ondersteuning & Advisering
UBW code:	1181
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Juridische Zaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Dit product heeft betrekking op de (algemene) juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht en het implementeren, toepassen en evalueren van wet- en regelgeving relevant voor de gemeenschappelijke regeling (Wet gemeenschappelijke regelingen en Algemene wet bestuursrecht). Ook het toetsen van bestuursvoorstellen op juridische gevolgen en het behandelen van bezwaar- en beroepzaken en zaken op grond van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur) en Wet Bibob (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) behoren hiertoe.

4.3.1 Voorbereiden juridische (schaps)besluiten

Hoofdproduct:	Juridische Ondersteuning & Advisering
Deelproduct:	Vorbereiden juridische (schaps)besluiten
Bestaand UBW product:	Juridische Ondersteuning & Advisering
UBW code:	1181
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Juridische Zaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Opstellen/wijzigen gemeenschappelijke regelingen en verordeningen. Vorbereiden Wob-besluiten.

4.3.2 Vertegenwoordiging in juridische procedures

Hoofdproduct:	Juridische Ondersteuning & Advisering
Deelproduct:	Vertegenwoordiging in juridische procedures
Bestaand UBW product:	Juridische Ondersteuning & Advisering
UBW code:	1181
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Juridische Zaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Organiseren bezwaarprocedure bij bezwaar tegen besluiten van het schap. Vertegenwoordiging bezwaar- en beroepsprocedures en civielrechtelijke procedures.

4.3.3 Juridisch advies

Hoofdproduct:	Juridische Ondersteuning & Advisering
Deelproduct:	Juridisch advies
Bestaand UBW product:	Juridische Ondersteuning & Advisering
UBW code:	1181
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Juridische Zaken
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Op een breed juridisch terrein wordt een bijdrage geleverd aan producten. Te denken valt aan overeenkomsten en/of zakelijke rechten.

4.4 Maatschappelijke diensten

Hoofdproduct:	Maatschappelijke diensten
Deelproduct:	-
Bestaand UBW product:	Maatschappelijke diensten
UBW code:	1170
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Mens & Maatschappij
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Realisatie maatschappelijke diensten door Staatsbosbeheer t.b.v./m.b.t.:

- jeugdactiviteiten
- zorgsector
- gezondheid van het algemeen publiek
- participatie door het algemeen publiek

Staatsbosbeheer ontvangt in principe van een externe opdrachtgever een financiële vergoeding voor de realisatie van deze maatschappelijke diensten.

4.4.1 Jeugdactiviteiten

Hoofdproduct:	Maatschappelijke diensten
Deelproduct:	Jeugdactiviteiten
Bestaand UBW product:	Maatschappelijke diensten
UBW code:	1170
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Mens & Maatschappij
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Realisatie maatschappelijke diensten m.b.t. jeugdactiviteiten inclusief begeleiding, coördinatie en accountmanagement/belangenbehartiging door Staatsbosbeheer. Bijvoorbeeld Natuurwijs of Natuursprong.

4.4.2 Zorgsector

Hoofdproduct:	Maatschappelijke diensten
Deelproduct:	Zorgsector
Bestaand UBW product:	Maatschappelijke diensten
UBW code:	1170
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Mens & Maatschappij
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Realisatie maatschappelijke diensten t.b.v. de zorgsector door SBB inclusief begeleiding, coördinatie en accountmanagement/belangenbehartiging door Staatsbosbeheer.

4.4.3 Gezondheid van het algemeen publiek

Hoofdproduct:	Maatschappelijke diensten
Deelproduct:	Gezondheid van het algemeen publiek
Bestaand UBW product:	Maatschappelijke diensten
UBW code:	1170
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Mens & Maatschappij
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Realisatie maatschappelijke diensten t.b.v. de gezondheid van het algemeen publiek (Nederlandse bevolking) inclusief begeleiding, coördinatie en accountmanagement/belangenbehartiging.

4.4.4 Participatie door het algemeen publiek

Hoofdproduct:	Maatschappelijke diensten
Deelproduct:	Participatie door het algemeen publiek
Bestaand UBW product:	Maatschappelijke diensten
UBW code:	1170
Procesverantwoordelijke:	Afdelingshoofd Mens & Maatschappij
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Realisatie maatschappelijke diensten m.b.t. 'participatie door het algemeen publiek' (Nederlandse bevolking) inclusief begeleiding, coördinatie en accountmanagement/belangenbehartiging door Staatsbosbeheer. Voorbeelden: gebruikersparticipatie terreinbeheer/projecten en activiteiten Raad van Advies.

4.5 Consult en Advies

Hoofdproduct:	Consult en Advies
Bestaand UBW product:	Consult en Advies
UBW code:	71
Procesverantwoordelijke:	Verskillende afdelingshoofden
Resultaatverantwoordelijke:	Provinciehoofd
Facultatief:	Ja

Beschrijving:

Alle activiteiten m.b.t. het verrichten van "consult en advies"-diensten door Staatsbosbeheer-medewerkers 'die tegen een financiële vergoeding ten behoeve van derden/externe opdrachtgevers worden uitgevoerd 'op basis van een overeenkomst. Geadviseerd kan worden over onder andere excursies en arrangementen, locatieontwikkeling, landschapsarchitectuur, cultuurhistorie, duurzaamheid, ecologie, beheer, vastgoed, recreatie en toezicht & Handhaving.

Bijlage 5: Kritieke Prestatie-Indicatoren (KPI's)

De samenwerking is gericht op het versterken van elkaars doelstellingen zoals wordt benoemd in de overeenkomst. In artikel 4 van de samenwerkingsovereenkomst worden succesfactoren benoemd. In artikel 14 worden afspraken gemaakt over het evalueren van de samenwerking.

Er zijn kwantitatieve en kwalitatieve elementen te benoemen in een evaluatie.

A. Kwantitatief

Kritieke-prestatie-indicatoren vormen een kwantitatieve element bij een evaluatie. De KPI's worden jaarlijks gemonitord en besproken in de Vaste Ambtelijke Advies Commissie (VAAC Rottemeren) aan het begin van ieder kalenderjaar.

Indicator 1	Uitvoering van Werkzaamheden
Achtergrond	Het Werkingsgebied wordt binnen de doelen van het Recreatieschap verder ontwikkeld met financiële en niet financiële inbreng (van derden). Dit wordt bereikt doordat partijen gemotiveerd meewerken en in meer of mindere mate deel uitmaken van een projecten, programma's of processen die deze doelen beogen en zijn bedoeld voor de ontwikkeling van dit gebied (artikel 4, lid 2, ii)
Prestatie	Overzicht waarin gemotiveerd benoemd wordt aan welke projecten, programma's of processen partijen al dan niet medewerking heeft verleend.
Score	Overzicht incl. motivatie en aanverwante besluitvorming
Beheerder	Staatsbosbeheer
Tijd	1x per jaar te verstrekken aan het VAAC Rottemeren en Dagelijks Bestuur

Indicator 2	Competenties
Achtergrond	Staatsbosbeheer draagt zorg voor de uitvoering van de Werkzaamheden met betrekking tot Beheer, Ontwikkeling en Ondersteunende diensten. Daartoe zet Staatsbosbeheer functionarissen in die goede competenties beschikken om deze Werkzaamheden te kunnen uitvoeren.
Prestatie	De partijen bespreken in overleg bij aanvang en voortgang van de Werkzaamheden over de gewenste competenties van functionarissen aan de hand van een competentiecatalogus die bij de opstartfase van de Werkzaamheden wordt gebruikt om desbetreffende functionaris aan te wijzen. Daarbij gaat het om functionarissen met een functieschaal 11 en hoger conform BBRA 1984
Score	Een competentiecatalogus.
Beheerder	Staatsbosbeheer
Tijd	Competentiecatalogus dient in het 3de kwartaal van 2019 gereed te zijn.

Indicator 3	Efficiëntie in Werkzaamheden
Achtergrond	Partijen dragen zorg voor een efficiënte uitvoering van de Werkzaamheden en streven naar een kostenbesparing.
Prestatie	Staatsbosbeheer streeft naar een besparing op het totaal van de begroting ten opzichte van de situatie bij aangaan van deze samenwerkingsovereenkomst van tenminste 5 %
Score	Staatsbosbeheer geeft aan hoe en in welke mate de werkzaamheden met een maximale efficiëntie zijn uitgevoerd en welke financiële resultaten dit tot gevolg

	heeft met een doelstelling tot het besparen van tenminste 5 % op de programmabegroting ter bespreking aangeboden aan de VAAC Rottemeren.
Beheerder	Staatsbosbeheer
Tijd	Een jaarlijkse weergave van de stand van zaken van deze efficiëncyslag in de jaarrekening.

B. Kwalitatief

- Partijen stellen evenementenbeleid op voor (reguliere) evenementen. Het evenementenbeleid is een kwalitatief evaluatiekader conform artikel 14 van deze overeenkomst.
- Partijen stellen een beeldkwaliteitsplan op voor Werkzaamheden zoals bedoeld in artikel 4, lid 2, i om daarmee over efficiënte en meetbare instrumenten te beschikken bij evaluatie van deze overeenkomst (artikel 14)